

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 1188/23
8.3.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судије Сање Агатоновић, председника већа и судија Весне Секулић и Данице Косовац, чланова већа, у париници тужиоца Републике Србије – Министарство унутрашњих послова, коју заступа Државно правобранилаштво, са седиштем у Београду, Косовска 31, против туженог АА из ..., непознатог боравишта, чији је привремени заступник Милош Бајић, адвокат из Београда - Рушањ, улица Ослобођења број 6, део 9, ради регреса, одлучујући о жалби туженог изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду П 7491/19 од 22.11.2022. године, у седници већа одржаној дана 8.3.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Вишег суда у Београду П 7491/19 од 22.11.2022. године, у првом, другом и трећем ставу изреке.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Песудом Вишег суда у Београду П 7491/19 од 22.11.2022. године, првим ставом изреке дозвољено је преиначење тужбе повећањем тужбеног захтева из поднеска тужиоца од 28.5.2021. године. Другим ставом изреке усвојен је тужбени захтев, па је обавезан тужени да тужиоцу на име регреса исплати износ од 7.156.483,00 динара са законском затезном каматом на износ од 6.297.693,92 динара почев од 24.9.2019. године, па до исплате, на износ од 135.200,00 динара почев од 19.10.2019. године, па до исплате, на износ од 421.261,11 динара почев од 10.7.2020. године, па до исплате, на износ од 188.955,00 динара почев од 1.1.2021. године, па до исплате и на износ од 113.373,00 динара почев од 20.5.2021. године, па до исплате. Трећим ставом изреке обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 502.100,00 динара. Четвртим ставом изреке обавезан је тужилац да привременом заступнику туженог, адвокату Милошу Бајићу, накнади трошкове парничног поступка у износу од 94.500,00 динара.

Благовремено изјављеном жалбом тужени је побијао првостепену пресуду, из свих законских разлога прописаних чланом 373 став 1 Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" број 72/11 ... 18/20), у првом, другом и трећем ставу изреке. Трошкове другостепеног поступка опредељено је тражио.

Испитујући правилност првостепене пресуде у побијаном делу, сагласно овлашћенима предвиђеним чланом 386 Закона о парничном поступку Апелациони суд у Београду је оценио да жалба туженог није основана.

У поступку пред првостепеним судом нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 Закона о парничном поступку, на које другостепени суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужени АА био је полицајац запослен у МУП РС – ПУ за град Београд - ПС Нови Београд, када је дана 19.4.2008. године, службеним пиштољем, ван радног времена, у ..., са умишљајем покушао да лиши живота оштећеног малолетног ББ и том приликом му је нанео тешку телесну повреду опасну по живот, тако што је истог испалени пројектил погодио у главу. Тужени је правноснажном пресудом Окружног суда у Крушевцу К 73/08 од 16.10.2008. године, оглашен кривим због извршеног кривичног дела убиства у покушају из члана 113 у вези са чланом 30 КЗ и осуђен је на казну затвора у трајању од 4 године, уз изречену меру безбедности трајног одузимања наведеног пиштоља, а оштећени је упућен на парницу ради остваривања имовинско - правног захтева. Пред Првим основним судом у Београду вођен је парнични поступак у предмету П 18759/17 (стари број П 8379/11) по тужби тужилаца ББ, ВВ и ГГ, сви из ..., против тужене Републике Србије - МУП, ради накнаде штете проистекле из штетног догађаја од 19.4.2008. године. У том поступку тужилац ББ истакао је захтев за накнаду нематеријалне штете по више основа, као и захтев за накнаду материјалне штете због изгубљене зараде од 1.9.2009. године, па до дана пресуђења и на име новчане ренте због потпуне неспособности за рад, а тужиоци ВВ и ГГ истакли су захтев за накнаду нематеријалне штете због претрпљених душевних болова услед тешког инвалидитета свог сина ББ. У току тог поступка, ради одлучивања о захтеву оштећеног за накнаду нематеријалне штете, обављено је медицинско вештачење од стране судских вештака неуропсихијатра и неурохирурга и на основу усаглашеног налаза вештака код оштећеног ББ утврђено је укупно умањење животне активности од 90 % трајно. Према налазу РФ ПИО број 2860 10 од 17.12.2008. године, телесно оштећење код ББ је 100 % и да постоји потреба за помоћ и негу од стране другог лица, те је током поступка и обављено вештачење од стране судског вештака медицине рада из чијег налаза од 29.3.2016. године, произлази да именовани као трајне последице претрпљене повреде има тешку деснострану слабост тела, пострауматски органски психо синдром и немогућност говора и ради се о тешким оштећењима когнитивних, бихевиоралних и моторних функција уз немогућност апстрактног мишљења и адекватне комуникације са околином, те је његова радна способност изгубљена и процентуално изражена са 0 %, а он није способан за самостални живот, његове психичке функције су регретиране на ниво детета од 2 године и не може се запослити или одржати запослење ни по општим ни по посебним условима. У том поступку је донета прво делимична пресуда Првог основног суда у Београду П 8379/11 од 4.10.2012. године, којом је обавезана тужена Република Србија -

МУП да тужиоцу ББ на име накнаде нематеријалне штете због умањења опште животне активности, претрпљених физичких болова, претрпљеног страха и претрпљених душевних болова због наружености, накнади нематеријалну штету у укупном износу од 3.600.000,00 динара са законском затезном каматом од дана пресуђења 4.10.2012. године до исплате, као и да родитељима оштећеног на име накнаде нематеријалне штете због претрпљених душевних болова због тешког инвалидитета њиховог сина ББ исплати износ од по 400.000,00 динара са законском затезном каматом од дана пресуђења 4.10.2012. године до исплате. Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 521/13 од 14.11.2013. године, потврђена је пресуда Првог основног суда у Београду П 8379/11 од 4.10.2012. године у првом, другом и трећем ставу изреке, а иста је преиначена у четвртном ставу изреке, тако што је тужиоцима ВВ и ГГ на име накнаде нематеријалне штете за претрпљени душевни бол због нарочито тешког инвалидитета њиховог сина досуђен износ од по 200.000,00 динара са законском затезном каматом од дана доношења првостепене пресуде 4.10.2012. године до исплате. Решењем о извршењу Ии 5351/14 од 6.3.2014. године, одређено је предложено извршење по наведеној делимичној пресуди као извршној исправи и исто је спроведено и није предмет овог спора, већ је регресно потраживање по основу исплаћених износа нематеријалне штете било предмет спора у предмету Вишег суда у Београду, П 559/14 који је правноснажно окончан пресудом на основу признања П 559/14 од 14.10.2014. године, правноснажном дана 15.11.2014. године.

Пресудом Првог основног суда у Београду П 18759/17 од 12.6.2018. године усвојен је тужбени захтев тужиоца ББ и обавезана је тужена Република Србија - МУП да тужиоцу на име накнаде материјалне штете на име изгубљене зараде исплати износ од 3.816.891,00 динара, што представља збир зарада квалификованог радника на територији Републике Србије за период од 1.9.2009. године до 31.1.2018. године са законском затезном каматом почев од 11.4.2018. године, па до исплате и на име новчане ренте износ од 37.791,00 динара месечно почев од 1.2.2018. године, па у будуће, сваког 5. у текућем месецу док за то постоје законски услови и та пресуда је потврђена у првом ставу изреке пресудом Апелационог суда у Београду Гж 8049/18 од 18.4.2019. године, а преиначено је решење о трошковима поступка садржано у другом ставу изреке. Након тога, на основу правноснажне и извршне пресуде Првог основног суда у Београду П 18759/17 од 12.6.2018. године и пресуде Апелационог суда у Београду Гж 8049/18 од 18.4.2019. године, по предлогу извршних поверилаца против извршног дужника Републике Србије - МУП покренут је извршни поступак и извршење је одређено решењем о извршењу Првог основног суда у Београду Ии 34129/19 и исто је спроведено према изводу из аналитичке картице тужиоца од 23.10.2019. године, тако што је тужилац – извршни дужник исплатио извршним повериоцима дана 23.9.2019. године, износ од 6.297.693,92 динара, а дана 18.10.2019. године исплатио је износ од још 135.200,00 динара, затим је тужилац – извршни дужник исплатио оштећеном у извршном поступку који је спровео јавни извршитељ ... у предмету Ии 377/20 на име доспелих износа за 10 месечних новчаних ренти за период од 1.9.2019. године, па до 6.6.2020. године, као и трошкова тог извршног поступка дана 10.7.2020. године, укупан износ од 421.261,11 динара. Тужилац је доборовољно, без вођења извршног поступка, према доказима достављеним уз поднесак од 22.2.2021. године, исплатио оштећеном ББ месечне износе ренте за период август, септембар, октобар, новембар и децембар 2020. године у укупном износу од 188.955,00 динара, с тим што су уплате извршене 31.8.2020. године, 28.9.2020. године, 16.11.2020. године, 1.12.2020. године, а затим је

тузилац оштећеном добровољно исплатио ренту по 37.791,00 динара за три месеца – јануар, фебруар и март 2021. године, у укупном износу од 113.373,00 динара, према уплатама извршеним дана 2.2.2021. године, 2.3.2021. године и 26.3.2021. године, све укупно тузилац је оштећеном ББ на име материјалне штете по основу изгубљене зараде, ренте и трошкова извршног поступка исплатио износ од 7.156.483,00 динара (6.297.693,92 динара + 135.200,00 динара + 421.261,11 динара + 188.955,00 динара + 113.373,00 динара). Решењем Основног суда у Крушевцу – Судске јединица у Варварину Р2 349/10 од 31.3.2011.године, продужено је родитељско право оца ГГ и мајке ВВ обоје из ... над њиховим сином ББ из ..., рођеним дана....1991.године, а то решење је и даље на снази према извештају Центра за социјални рад за општине Ћићевац и Варварин од 5.9.2022.године, док према достављеној медицинској документацији за оштећеног ББ из 2022.године, он није радно способан и неопходна му је и даље помоћ другог лица.

Првостепени суд је у складу са чланом 199 став 2 Закона о парничном поступку дозволио објективно преиначење тужбе повећањем тужбеног захтева из поднеска тужиоца од 28.5.2021.године, сматрајући да је исто целисходно за коначно решење односа међу странкама.

Првостепени суд је оценио да је неоснован приговор месне ненадлежности истакнут од стране туженог указивањем да тужени има пребивалиште у општини ..., где је штетна радња извршена и где је наступила штетна последица, јер је првостепени суд провером преко ПИС система утврдио да је тужени у време подношења тужбе имао пријављено пребивалиште у ..., па како је одредбом члана 44 став 3 Закона о парничном поступку прописано да је за поступање по регресним захтевима надлежан поред суда опште месне надлежности и суд на чијем подручју је штетна радња извршена или наступила штетна последица, то је тузилац подношењем тужбе Вишем суду у Београду изабрао месну надлежност према правилу о опште месној надлежности.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања првостепени суд је у складу са одредбама чланова 172 став 1 и став 2 Закона о облигационим односима, члана 166 став 1 и 169 Закона о полицији који је важио у време штетног догађаја (“Службени гласник РС” 101/2005 са изменама и допунама), члана 124 став 1 и 3 Закона о државним службеницима (“Службени гласник РС” бр.79/2005 са изменама и допунама) који је важио у време штетног догађаја и члана 163 став 7 Закона о раду (“Службени гласник РС” бр.24/2005 са изменама и допунама) оценио да је до штетног догађаја дана 19.4.2008.године, дошло искључивом кривицом туженог полицијског службеника чији је послодавац био тузилац у време штетног догађаја и да је тужени са умишљајем покушао да лиши живота ББ, због чега је оглашен кривим за кривично дело убиство у покушају и правноснажно осуђен, као и да је тузилац поступајући по обавези из правноснажне и извршне пресуде Првог основног суда у Београду П 18759/17 од 12.6.2018.године и пресуде Апелационог суда у Београду Гж 8049/18 од 18.4.2019.године, исплатио оштећеном који није радно способан материјалну штету у висини изгубљене зараде за период од 1.9.2009.године до 31.08.2018.године са припадајућом законском затезном каматом, новчану ренту у износу од по 37.791,00 динара месечно почев од 1.2.2018.године, па до марта 2021.године, трошкове парничног и извршног поступка, све у укупном износу од 7.156.483,00 динара. Закључио је да је тужени дужан да на име регресног дуга тужиоцу – послодавцу

исплати утужени износ који је он исплатио оштећеном лицу на име накнаде материјалне штете настала кривицом туженог – запосленог, који је поступао несагласно прописима о начину обављања полицијских послова, јер је ван радног времена службеним пиштољем и са умишљајем као припадник полиције и државни службеник, односно намерно, покушао да изврши наведено кривично дело, услед чега су настале трајне последице по оштећеног, а са законском затезном каматом у складу са чланом 277 Закона о облигационим односима, почев од наредног дана од сваке извршене исплате, па до коначне исплате, па је усвојио тужбени захтев.

По оцени Апелационог суда, првостепени суд је на правилно и потпуно утврђено чињенично стање правилно применио материјално право, дајући за своју одлуку у потврђујућем делу разлоге које у целости прихвата и Апелациони суд и сходно члану 396 став 2 Закона о парничном поступку на исте упућује.

Неосновано се жалбом указује на учињену битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374 став 1 у вези са чланом 199 Закона о парничном поступку да нису били испуњени услови да суд дозволи објективно преиначење тужбе, јер је првостепени суд правилно у складу са чланом 199 став 2 у вези са чланом 200 Закона о парничном поступку оценио разлоге целисходности за коначно решење односа међу странкама када је дозволио објективно преиначење тужбе које произлази из истог чињеничног стања, а тужени се таквом преиначењу тужбе не може противити.

Неосновани су жалбени наводи о погрешној примени материјалног права - Закона о полицији, Закона о државним службеницима и члана 172 став 2 Закона о облигационим односима указивањем да ти прописи регулишу питање регреса у случају када је запослени проузроковао штету трећем лицу на раду или у вези са радом, а тужени је проузроковао штету ван радног времена, док је тужилац одговоран као ималац опасне ствари.

Првостепени суд је правилно у складу са одредбама чланова 172 став 1 и 2 Закона о облигационим односима, чланова 166 и 169 Закона о полицији, као и члана 124 став 1 и 3 Закона о државним службеницима у вези са чланом 163 став 7 Закона о раду, важећих у време штетног догађаја, на основу правилно и потпуно утврђеног чињеничног стања правилно закључио да тужилац има право регреса од туженог полицијског службеника као лица које је штету скривило намерно или крајњом непажњом у вези са радом, пошто је тужени поступао несагласно прописима о начину обављања полицијских послова, јер је службеним пиштољем и са умишљајем као припадник полиције и државни службеник покушао да изврши наведено кривично дело, услед чега су настале трајне последице по оштећеног, због чега је тужени осуђен правноснажном пресудом, а тужилац накнадио штету, па је дошло до персоналне суброгације.

Неосновани су жалбени наводи да тужилац нема право регреса према туженом пошто нису испуњени услови за примену одредби чланова 175 и 176 став 1 Закона о облигационим односима, јер је првостепени суд правилно закључио да се у конкретном случају примењују цитиране законске одредбе којима је прописана одговорност запосленог да штету коју је својом кривицом тј. намерно или крајњом непажњом на раду или у вези са радом проузроковао трећем лицу, а коју је накнадио послодавац.

Без утицаја је жалбено указивање да је тужилац могао у парници која је вођена пред Првим основним судом у Београду по тужби оштећених ради накнаде штете да истиче да у конкретном случају штета није последица опасне ствари и да захтева да се ослободи одговорности, јер према утврђеном чињеничном стању у току тог поступка штета која је проузрокована оштећеном ББ потиче од опасне ствари у власништву тужиоца (службени пиштољ), који одговара за штету као власник опасне ствари у складу са одредбом члана 173 и члана 174 став 1 Закона о облигационим односима, без обзира да ли је тужени – полицијски службеник повредио оштећеног из службеног пиштоља у вези са радом у полицијској служби или не.

Тужени је као припадник полиције са грађанско – правног становишта проузроковао предметну штету, из чега по правилима објективне одговорности произлази и одговорност тужиоца, који је службени пиштољ поверио свом запосленом, па није било законских услова за ослобађање тужиоца од одговорности применом члана 176 став 1 и 177 став 2 Закона о облигационим односима, како је то правилно закључио и првостепени суд. Осим тога, одредбом члана 166 став 1 Закона о полицији, важећем у време штетног догађаја прописано је да Република Србија одговара за штету коју полицијски службеник причини трећим лицима, ако се докаже да је полицијски службеник поступао несагласно прописима о начину обављања полицијских послова, што је у конкретном случају утврђено.

Такође је, без утицаја жалбено указивање да је у периоду од 1.1.2019.године дошло до промене здравственог стања оштећеног и да је тужилац требало да тражи умањење ренте или укидање исте, што је пропустио да учини, те да је тиме проузроковао непотребан трошак за који тужени не може бити одговоран, јер тужени на коме је терет доказивања ту чињеницу није доказао пошто није предложио вештачење на околност радне способности оштећеног, већ на околност умањења опште животне активности, док је судски вештак за медицину рада у предмету Првог основног суда у Београду П 18759/17 проценио да оштећени није радно способан, те је правилно првостепени суд закључио да нису наступеле промене околности које би довеле до укидања или измене висине ренте.

Неосновано се жалбом оспорава висина регресног потраживања тужиоца указивањем да тужени не може бити обавезан да плати камату и трошкове извршног поступка које је проузроковао тужилац непоступањем по правноснажној и извршној пресуди, а висина истих би се утврдила вештачењем, јер тужени према стању у списима то није указивао у току првостепеног поступка, па је истицање у жалби противно одредби члана 372 Закона о парничном поступку, с обзиром да тужени није учинио вероватним да без своје кривице исте није могао да изнесе до закључења главне расправе. Правилно је првостепени суд обавезао туженог да тужиоцу плати све оно што је као предметни трошак имао поводом наведеног штетног догађаја.

Приликом доношења одлуке Апелациони суд је ценио и остале жалбене наводе, али их посебно не образлаже јер су исти без утицаја на могућност другачијег пресуђења.

На основу изложеног применом члана 390 у вези са чланом 387 став 1 тачка 2

Закона о парничном поступку одлучено је као у првом ставу изреке ове пресуде.

Потврђено је и решење о трошковима поступка садржано у трећем ставу изреке првостепене пресуде, применом члана 401 тачка 2 Закона о парничном поступку, јер је исто донето правилном применом одредби чланова 153 и 154 Закона о парничном поступку, с обзиром на исход спора и постигнут успех тужиоца, а висина трошкова је обрачуната правилном применом Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката важеће на дан пресуђења.

Како тужени није успео са жалбом, то је у складу са чланом 165 став 1 у вези са чланом 153 став 1 Закона о парничном поступку одбијен као неоснован његов захтев за накнаду трошкова другостепеног поступка одлуком садржаном у другом ставу изреке.

Председник већа-судија
Сања Агатоновић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић